

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

від 26 січня 2015 року

№ 51

м. Київ

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56, 58 Закону України “Про Національний банк України”, статей 66, 67 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою підвищення ефективності та забезпечення стабільної діяльності банків України Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами), що додаються.

2. В абзаці чотирнадцятому пункту 1.7 глави 1 Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 13 липня 2010 року № 327 (зі змінами), слова “який передбачає обмеження щодо діяльності банку шляхом призначення куратора” замінити словами “за діяльністю банку та призначає куратора”.

3. Департаменту методології (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України та територіальних управлінь Національного банку України для використання в роботі.

4. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

Голова
Інд. 40-1

В. О. Гонтарева

Зміни до Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу за порушення
банківського законодавства

1. У розділі I:

- 1) пункти 4.5 – 4.13 глави 4 розділу I виключити;
- 2) розділ доповнити новою главою 5 такого змісту:
“ Глава 5. Призначення куратора банку

5.1. Національний банк має право запровадити особливий режим контролю за діяльністю банку та призначити куратора банку у випадках, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку, та/або в разі наявності хоча б однієї з таких ознак:

невиконання керівником/керівниками банку вимог Національного банку щодо усунення виявлених порушень;

відсторонення керівника банку від посади;

виявлення за результатами безвиїзного нагляду або інспекційної перевірки фактів здійснення ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та кредиторів, порушень банківського законодавства, а також одержання доходів із порушенням законодавства України, навіть якщо ці порушення не призвели до погіршення фінансового стану банку;

виникнення реальної загрози невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами і кредиторами;

потреба в посиленому контролі за діяльністю банку з метою уникнення можливості невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами та кредиторами;

потреба в контролі за діяльністю банку протягом шести місяців із дня втрати ним статусу перехідного;

наявність конфлікту інтересів у банку;

надання банку Національним банком кредиту для підтримки ліквідності; наявність у банку кредиту для підтримки ліквідності, отриманого від Національного банку.

5.2. Національний банк для здійснення особливого режиму контролю за діяльністю банку одночасно з призначенням куратора банку може залучати фахівців з бухгалтерського обліку, юридичних питань, з питань платіжних систем, інформаційних технологій та з інших питань.

5.3. Рішення про запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та призначення куратора банку, строк дії особливого режиму контролю за діяльністю банку та повноважень куратора банку, повноваження куратора банку, відміну/дострокову відміну запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та призначення куратора банку приймає Правління Національного банку.

Рішення про заміну куратора банку (уповноваження іншої особи на виконання функцій куратора банку) приймає уповноважена посадова особа Національного банку.

5.4. Куратор банку призначається з числа службовців Національного банку, які мають вищу економічну або юридичну освіту.

Залучений до виконання повноважень куратора банку службовець Національного банку, інші фахівці визначаються наказом Національного банку зі збереженням за ними місця роботи, заробітної плати, премій та інших виплат, передбачених системою оплати праці за основним місцем роботи на період їх призначення.

Службовець Національного банку, який призначається куратором банку, надає письмове запевнення про відсутність конфлікту інтересів з цим банком у нього, в асоційованих з ним осіб та юридичних осіб, у яких такі асоційовані особи є керівниками або контролерами.

5.5. Національний банк має право встановити такі особливі вимоги до розрахунків банку, у якому призначено куратора:

заборонити використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;

перевести банк на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;

установити порядок здійснення банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку банку та змісту платежів.

5.6. Куратор банку здійснює посилений контроль за діяльністю банку, перебуваючи безпосередньо в банку та/або шляхом проведення аналізу фінансової, статистичної звітності та іншої інформації щодо діяльності банку.

Банк зобов'язаний забезпечити куратора, призначеного Національним банком, зокрема:

а) окремим приміщенням, що обладнане необхідними технічними засобами (у тому числі копіювально-розмножувальною технікою);

б) можливістю доступу до перегляду електронної пошти Національного банку;

в) повним доступом до відповідних програмно-технічних комплексів банку для перегляду в режимі поточного часу всіх операцій банку та його клієнтів за всіма рахунками з можливістю формування виписок, у тому числі за періоди до дати призначення куратора;

г) повним комплектом наявних у банку налаштувань/доступом до закладок меню автоматизованої банківської системи.

5.7. На куратора банку можуть покладатися такі повноваження:

а) здійснювати постійний контроль за проведенням банком операцій;

б) отримувати інформацію та ознайомлюватися з документами щодо проведення банком операцій і визначення рівня ризиків, на які він може наражатися;

в) ініціювати встановлення порядку виконання банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку і змісту платежів, обрання способів організації управління черговістю початкових платежів (використовуючи засоби системи автоматизації банку, внутрішньобанківської міжфілійної платіжної системи банку, автоматизоване робоче місце "АРМ куратора банку", призначене для управління початковими платежами банку, що надсилаються до СЕП);

г) ініціювати заборону на використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;

г) ініціювати переведення банку на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;

д) ініціювати проведення нарад з керівництвом банку для отримання пояснень та інформації про вжиття банком заходів щодо усунення порушень і недоліків та забезпечення його фінансової стабільності;

е) бути присутнім на:

загальних зборах акціонерів, на засіданнях ради і правління банку з правом дорадчого голосу;

засіданнях комітетів (в обов'язковому порядку кредитного комітету, комітету з питань управління активами та пасивами, тарифного комітету);

нарадах керівництва, у тому числі щодо реструктуризації зовнішніх зобов'язань банку, та інших структурних підрозділів банку, у тому числі підрозділів внутрішнього контролю та аудиту банку;

переговорах з інвесторами банку з питань продажу чи реорганізації банку, шляхів оздоровлення банку за рахунок коштів учасників;

є) здійснювати контроль за своєчасним виконанням банком вимог (заходів), висунутих (застосованих) Національним банком до банку за результатами його діяльності, у тому числі за виконанням банком плану заходів з фінансового оздоровлення та/або прийнятих у письмовій угоді зобов'язань перед Національним банком та/або за дотриманням установлених обмежень та вимог щодо його діяльності;

ж) інформувати керівництво служби банківського нагляду щодо результатів аналізу фінансового стану банку, а в разі виникнення негативних тенденцій і виявлення проблем у його діяльності, які можуть нести загрозу втрати ліквідності й платоспроможності та інтересам кредиторів і вкладників, оперативно готувати обґрунтовані пропозиції щодо подальших наглядових дій за цим банком;

з) виконувати функції, пов'язані зі здійсненням контролю за використанням коштів, отриманих від Національного банку;

и) ініціювати розгляд питання щодо застосування відповідного заходу впливу згідно з вимогами статті 73 Закону про банки до керівників банку, якщо вони перешкоджають здійсненню функцій куратора банку, зокрема створюють умови, за яких куратор не може повністю або частково здійснювати повноваження, покладені на нього Національним банком;

і) виносити за межі банку копії документів, що можуть свідчити про факти порушення банком законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку.

5.8. Керівництво банку разом з куратором банку протягом 14 календарних днів із дня його призначення зобов'язане скласти комплексний план щодо вжиття заходів, спрямованих на:

- підвищення рівня капіталізації банку;
- підвищення рівня ліквідності та платоспроможності;
- зупинення відпливу коштів клієнтів та збільшення ресурсної бази банку;
- погашення наданих кредитів та нарахованих несплачених відсотків за ними, заборгованості за іншими активами, активізацію претензійно-позовної роботи;
- погашення простроченої заборгованості банку, реструктуризацію зобов'язань банку;
- погашення заборгованості перед Національним банком;
- зменшення витрат (зокрема адміністративних, процентних та інших операційних) та збільшення доходів.

5.9. Куратор банку з метою ефективного виконання покладених на нього завдань за наявності обґрунтованих підстав має право на отримання необхідної інформації від структурних підрозділів Національного банку та залучення до роботи за погодженням з керівництвом Національного банку службовців Національного банку.

5.10. Банк на вимогу куратора банку зобов'язаний надавати інформацію щодо його діяльності, у тому числі пояснення щодо проведення ним окремих операцій. Інформація надається у формі відповідних документів та їх копій (у тому числі виготовлених методом сканування або створення фотокопій) чи інших носіїв відповідної інформації. Інформація, що може свідчити про факти порушення банком законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, має бути засвідчена банком належним чином (засвідчується підписом керівника та відбитком печатки банку. Документ, що складається з двох і більше аркушів, прошнуровується та пронумеровується”.

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко